

Forfatter: Kidde, Harald

Titel: Udrag fra Jærnet

Citation: Kidde, Harald: "Jærnet", i Kidde, Harald: *Jærnet*, udg. af Knud Bjarne Gjesing ; Thomas Riis , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, isamarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1990, s. 346. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-kidde04ny-shoot-idm140608064628048/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Jærnet

ikke, om ej for så i deres Dødsstund: at af *den* fødtes han? at Fernebo, for fjærnt for *dem* at nå, var *hans* Mål?

Men vi, deres Sønnen, Salomos Slægt, hvis Navn er Fred, vi bag Forhængen, sidder nu for det Smil!

Ja, og sad i blandt os, I vilde fatte ham, hvem du Hindric Griphef-vud, du Mester Moll, du Blinde-Olle anede i Eders Tilbedelse! hvem I, Anders Skenkula, Sixten Råbock og Stolte-Namnlos flyede i Eders Frygt: Solen uden Klæder, som Elias Bjur og Patron Jacob drømte, den ukendte Gud, som Zegoel søgte! Og du, Finnepige, din Forbandelse vilde vende sig til Velsignelse!

Men – var han Gud, om I så ham, om det Taffel beredtes også *Eder*?

Nej, Märta, vi fandt den Gud, som Karolinerne søgte bag Ural og din Fæder gennem Järnbåraland! I Fernebo fandt vi ham!

Men sælge I, som troede, uden at se, I som tjente, uden at lønnes, den sande Gud! Hvis Middel var Eder og Jærn, men hvis Mål var os og Guld!

Men – Märta, Märta!

Med Næseborerne spille mod Salens Duft af Vin og Fedt, med Ørene åbne for dens Musik og Sang, med Øjnene spilede mod Sancta Lucias Krone, klamrede Steffan Hænderne om sin Tallerken, som om en Ret, der med Rette fratoges ham . . .

Jeg, af Salomos Æt, som så og *derfor* fornægtede, som lønnedes og *derfor* krævede, som arvede og *derfor* fragik Arv – hvor kan jeg eje, hvad jeg forskertseede? hvor kan jeg sidde iblandt de Levende, og hvor tør jeg flygte til de Døde? Mod hvem har jeg mest forbrudt mig? mod dem, hvis Liv eller dem, hvis Død jeg søgte at gøre forgæves?

O Gud, mod *dig*! I Dødssynden: Ulydighed, forenes alle mine Synder! Fornægtelsen af Retten som af Pligten! Nejer til Glæden som til Sorgen!

Hvem ledte Dødsridtet i Nat, hvem styrtede Levende og Døde og Ufødte i Ovnens Gab? *Jeg* – som jeg havde svoret! jeg, Fornægteren, som stjal Guds Åsyn! jeg, Kam, som just *vilde* vogte min Broder – og dræbte ham, fordi jeg vilde vogte ham mod Gud!

Märta Moll læste af »Genesis: »Forbandet fra Jorden, ustadig og flygtig! Den skal ikke give dig sin Kraft!»

Ja, Brødrene og Sostrene, »Bjærget»s Ungdom, Sancta Lucias Hof –

se Taflets Præsidium af flagrende Lokker og dannede Læber, af nøgne Arme og senede Skuldre! Se rødmenende Kinder og brændende Blikke under Claës af Adelstiernas dødblege Ansigt, omkring Gudmoder Huldas og Landshøvding Oldevig's aldershvide Hoveder!

Se General Malmborgs elve skønne Døtre, Dronningerne blandt dem alle, blusser under Smilet fra Landshøvding Oldevig's Sønner!

O godt, at Sancta Lucia kom til ham sidst af alle på Gården, for sent til at han kunde finde sin Plads blandt dem, der sad øverst ved denne Morgens Taffe! Godt han sad skjult i sin Krog, fjærnt fra dem og det Kald, i hvis Ærind han sendtes hid, og som han sveg i det Øjeblik, Susanna derovre i Børnenes Hus ved sit Kys og sin Dans vakte dem og det: det nye År!

Mædens han i »Bjærgetos langste Nat ledte de Dødes Ridt, selv en Dod på sit Leje, styrede *de*, fra Herregårdene på Næsset, Generalsboligerne ved Karlstad og Brugene i de fjærneste Kroge, ad bundfrosne Elve og Søer, dets Fakkeltog af Ånde, Latrer og Sang hid til Altret, det endelige Mål: Nuets Fest.

Gud, jeg ser dig og er salig! Jeg ser mig selv og er fortabt!

Og dog, Gud, dog –! Drukner ikke Salen om mig i Rødt, i din egen hellige Farve! Hvis Hjærte brast og døbte den til *dit* Tempel og os til dine Børn? Mit, Herre, Steffan Chorði!

Se Savolaxhyttan, Seklernes Stue, ja selv Førgården her, denne Sal, forsvinder! og jeg står for dig dér, hvor vi ikke kan skilles, i dit Riges, i Jærnets Allerinderste: mit Hjærte.

Drukken af Hjærtet, det altid og aldrig kendte, rystende ved dets Slag nu da han fattede det, svinlede han for Gud og for sig selv.

Hvem havde han huset i Guds Allerhelligste? Alle dem, Gud dømrte, dem han havde nodigt som Ofre – Ly havde han skænket dem, Værn mod Guds Plan – Opstandelse for dem, hvis Pligt var Døden!

Hvot kunde han finde Tilgivelse – og hvor kunde han undgå den? Ja, hvor kan jeg undgå dig, Sancta Lucia, du Guds Vilje i mig, min Nødtærf?

Gud, jeg har ikke villet dig, *du* har villet mig, dit Blodvidne! Oplod jeg Hjærtet for dine Fjender – hvis Hånd styrkede det da hin Dag i Tårnet, fra dets Forfølgelse af din Lov, nær dens Fuldbyrdelse, ned iblandt dem: Sygdom, Savn og Sorg? Hvem gjorde det fra dit til deres, alvidende som du selv?

Hvorfor, Herre, hvorfor? Vilde du prøve din Styrke just i din Ud-